

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenomni nedelje in praznike.

Inserat: do 9 pett vrt 1 D, od 10-15 pett vrt 1 D 50 p, večji inserati pett vrt 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrt 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrt 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova ulica 8, prizilene. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica 8, L. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopis sprejema je podpisane in zadostno frankovane.

~~■■■~~ Rekopisov se ne vrata.

Posamezna številka:
v Jugoslaviji navadna dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadna dni 1 D, nedelja 1-25 D

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

v inozemstvu:

celoletno naprej plačan	D 120—	D 216—
polletno	60—	108—
3 mesečno	30—	54—
1 —	10—	18—

Pri morebitnem povrašaju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vedno ~~■■■~~ po nakaznic.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Ivan Podržaj:

Nekaj resnice o Bolgarski.

Odkritosrčno je treba priznati, da bo vprašanje naših odnošajev z Bolgarsko za daljšo dobo ena glavnih skrbni naše zunanje politike. To priznanje je plod razmišljanja o ne-prestanih avanturah v naši Makedoniji. Vprašanje Dobrudže in Trakijske je z vprašanjem naših odnošajev z Bolgarsko te toliko v zvezi, kolikor se tiče v prvi vrsti nejske mirovne pogodbe, našega razmerja do Romunije in Grške ter posledic dinastičnih zvez med našo krajevino in imenovanima monarhijama. Rešitev tega vprašanja v smislu in v interesu Slovanstva pa tvori seveda posebno poglavje.

Vprašanje naših odnošajev z Bolgarsko je pa tudi »kamen spodteke« v naši notranji politiki. Smelo se more trditi, da bo to vprašanje z ozirom na naše sedanje plemensko-stransko spore, poleg mnogih drugih nesoglasij, v precejšnji meri oviral delo naše narodno-politične konsolidacije. Interes bodočnosti naše države zahteva zbljanje stališča ogorenje narodne duše srbskega dela našega naroda s stališčem hrvatskega in slovenskega dela, ki tvorita po osvobojenju in ujedinjenju s srbskim delom enotno državno telo. To zahteva tudi ideja Slovanstva, kar poudarjajo zlasti Čehi, ki niso sentimentalno romantični slovenski politiki. Slovenci in Hrvati moramo razumeti neposredno zgodovino srbskega stališča napram Bolgarom. Srbi pa naj bi v omenjenem interesu načalno vzpravnavali lok, ki so ga na pele usodepole posledice germanofilske bolgarske politike. Seveda morajo Bolgari istočasno dokazati svojo odkritosrčno pokoro, ki so jo zaslužili z gremi nad Slovanstvom in s prelivanjem bratske jugoslovenske krvi. Ta pokora pa ne sme biti samo zunanjega značaja v lojalnem izpolnjevanju določil mirovne pogodbe, ampak predvsem viden izraz spoznanja in notranje potrebe.

Za danes le par reminiscenc v ilustracijo vprašanja naših odnošajev z Bolgarsko.

Ko so leta 1913. prekoračile bolgarske čete Vardar, je to pomenilo za ostale Jugoslove ujedajstvo nad Srbijo, ki je v zvezi z Bolgarsko izvojevala v interesu evropske civilizacije in kulture slavno zmago Slovanstva in krščanstva nad osman-

skim azijatstvom. V jugoslovenskem duhu orijentirani Slovenci in Hrvati v bivši donavski monarhiji smo v mejnih možnosti obsojali bolgarsko izdajstvo nad Srbijo, ki je bila za nas Pijemont končne zmage balkanskih Slovenov. Naravno, da smo pozdravili nato zmago Srbije, ki je imela za posledico, da je preje znatno povečana Bolgarska izgubila Makedonijo. Trakijo in Dobrudžo. Ostalo pa je le ozemlje ob Egejskem morju. Izguba slovenskih delov, ki sta jih doble Grška in Romunija, nas je kot Slovane bolela, toda zgodilo se je po krvidi Bolgarske, ki je v svoji pohlepnosti zagrešila zločin nad bra-

To nesrečno izdajstvo je rodilo silen odporni pri Srbih, avstrijske Jugoslove pa je razdelilo med »srbofile« in »bolgarofile«. Prvi so bili naprednjaki in dosledni pristaši jugoslovenskega ujednjenja izven habsburške monarhije, drugi pa konzervativci in zvesti avstrijski podaniki, med katerimi jih je bilo sicer mnogo, ki so čutili slovensko, toda v okvirju habsburške monarhije. Žal, da je treba priznati, da je bilo tudi med naprednjaki precej avstrijsko-slovensko mislečih, med konservativci pa tudi nekaj, večinoma tajnih, protiavstrijskih Jugoslovenov.

Svetovna vojna je to razmerje poostroila do skrajnosti in sicer z vstopom Bolgarske (l. 1915.) v vojno na strani Avstrije in Nemčije. Kakšne so bile posledice bolgarskih »zmag« na srbskem ozemlju, o tem priča le en pogled na povojni zemljevid balkanskih držav. Slovenci in Hrvati — srbofilni in bolgarofili — smo se združili s Srbi v enotno državo, ki nastopa pred svetom kot jugoslovenska entita, v kateri pa ni Boleslav, ker so se ponovno borili proti Srbov, ki so z lastno krvijo ustvarili Jugoslavijo.

Velik je bolgarski grem in velika mora biti dokora zarj, vendar pa bi bila apodiktična trditev, da je ves bolgarski narod zločinski, zelo krvična. Take trditev v politiki so kljub vsem resničnim žalostnim dogodkom navadno silno ponesrečene in večkrat usodepole za nadaljnji razvoj nar.-polit. dogakov. Bolgarska izdajstva in kot posledico neizmerno trošenje srbskega dela našega naroda ni povzročil značaj bolgarskega naroda kot takega.

ampak tuji elementi, ki so znali že od nekdaj ustvarjati razdore in krvave spore med slovanskih plemen. To dokazuje skoraj vsaka stran zgodovine slovenskih narodov. — Glede Bolgarske dokazujejo to v neposredni prošlosti car Ferdinand, njegov dvor, germanofilski državniki in vsi drugi eksponenti vensemške ekspanzije na Balkanu.

Pred vojno sem poznal Bolgare le iz knjig, iz časopisov in iz razgovorov z našimi ljudmi, ki so bili v Bolgarski. Prvega Bolgara sem srečal med svetovno vojno. Bilo je sponzoril I. 1918. na Reki. S tovaršem iz Češke sva sedela pred kavarnero, ko se je nama približal bolgarski oficir. Brez nadaljnega je vprašal, ako sva Slovan. Ker so bili težki časi, sva bila oba zelo previdna. Bolgarski oficir je to opazil ter pridel razlagati svoje nazore o vojaštvu, o vojni, in končno smo se razgovarjali o Slovanstvu in celo o bolgarskem napadu na Srbijo.

Pripovedoval je nama o mučnem položaju v Bolgarski pred vstopom v vojno. Po niesovem pripovedovanju so bile bolgarske kmetske mase za nevtralnost, ker so bile izmučene še od balkanskih vojn. Na moje vprašanje, ako bi šli bolgarski kmetje iz lastnega nagiba v vojno, da se maščujejo nad Srbji, je odgovoril, da je to izključeno, kakor bi bil izključen I. 1913 izdajniški napad na zavezniško srbsko vojsko, da jih niso prisili k napadu. Vprašal sem ga o slovenskem četu bolgarskega kmeta in on mi je odgovoril, da se čuti bolgarski kmet v bistvu kot Slovan, da pa ne more biti govora o aktivnem slovenskem prepričanju vsed zanesljive politične vzgoje. Trdil je, da celo bolgarska inteligencija brez vzajemnih stikov z ostalimi Slovani ni aktivna, čeprav bi se je ne moglo imenovati v tem oziru negativne.

Vsled germanofilske politike carja, dvora, celokupne Radoslavove vlade, ki je imela za seboj male oportunitistične stranke, se je posrečil trist na večino naroda, ki so ga zastopale napredna, radikal, kmetska-reformistična in Teodorova narodna stranka. K nesreči so bili orodje protiavstrijske politike skoraj vsi oficirji, ki so se v Nemčiji odružili slovan. duhu. K izvedbi protislovenskega načrta pa je v glavnem pripomogel nemški general v obliki poslovnih. Poleg tega so tudi takrat zmagu-

joči Nemci obliubili vso Makedonijo in Dobrudžo, glede Trakije pa so jim obliubili svojo pomoč pri Turški. Te oblike so zmedile tudi par intervencionistov na strani antante, ki jim nismo z ozirom na Srbijo dati nobenih oblik — kar je bilo z našega stališča popularna pravilno — da si ravno je bila prepričana, da bi moge bolgarske čete brez posebnih ovir zavzeti Carigrad. Zmagala je protislovenska politika in Bolgarska je napovedala Srbiji vojno.

S temi besedami je končal oficir svoje pripovedovanje. Čudil sem se njegovim izvajanjem, tovarš Čeh pa je jasno izrazil svoj dvom o njegovi iskrenosti. Nato se je oficir zakljal, da govor resnico in pristavljal, da je bil namenjen iti kot prostovoljec v rusko vojsko, ker se je bal ponovnega napada na srbski narod.

Ta oficir je bil menda učitelj ter je imel ime podobno imenu sedanjega bolgarskega poslanika v Beogradu. Z njim je potoval navaden vojak, o katerem je pravil oficir, da se je ikonal, ko so na potu skozi Srbijo kazale srbske žene za njima s prstom. Takrat sem se čudil temu pripovedovanju, pozneje pa sem se uveril, da je vsebovalo precej resnice.

Po vojni sem govoril z Bolgari, o česar iskrenosti sem prepričan, ker so mi to potrdili tudi ugledni radikalni Srbi. Ta Bolgar je sedanji ministrski predsednik Stambolijski, česar izjave je priboljil lani »Sl. Narod«. Stambolijski je Radoslavova vlada kot pristaša intervencije na strani antante obsodila na smrt, pozneje pa pomilostila ter je preselil tri leta v Ječi. Danes vodi usodo bolgarskega naroda kot načelnik vlade in kot načelnik načeve bolgarske stranke ter je odgovoren za vse, kar oblikuje naše odnose z Bolgarsko. Njegova dolžnost je, da dokaže z dejani svojo iskrenost, ki mora biti obenem iskrenost celokupne sedanje bolgarske politike. Predvsem mora izvesti napram naši državi določbe mirovne pogodbe in ukrutiti makedonske ustaše. Bolgarska mora izplačati naši državi določeno vojno odškodnino, kar mora biti izraz bolgarskega kesanja in poštenosti, ne pa prisiljen akt brez vsake moralne vrednosti. Njegova močna roka pa mora zatreći tudi, od tuje neslovenske države plačane makedonske čete, ki so navadni roparji in ubijalci.

Po vročnosti predsednika narodne skupščine dr. Ivana Ribaria sta imela dopoldne oba voditelja strank Nikolaja Pašića in Ljuba Dovidovića dališki sestank, na katerem se je razmotrila splošna parlamentarna situacija in na katerem je bil dosezen sporazum glede zasedbe ministrstva notranjih zadev in glede imenovanja državnih svetnikov. Z ozirom na važno parlamentarno delo, ker ima narodna skupščina rešiti proračun za leto 1922, in sprejeti zakon o ameriškem posojilu, je bilo vprašanje izpopolnitve ministrstva notranjih zadev na ta način rešeno, da prevzame vodstvo tega ministrstva kot namestnik kak sedanj demokratski minister. Nikola Pašić in Ljuba Dovidović sta nato o tem spoznali poročala svojim klubom. Radikalni in demokratični klub sta edobrila ta sporazum.

Kriza je bila na ta način odstranjena.

Ministrski predsednik, ki je de facto že sestavljal brzojavko demisile, je ta korak opustil.

vzgojeni v časih turškega gospodstva na Balkanu.

Ko se to zgoditi — in zgoditi se mora v interesu same Bolgarske — bodo odstranjeno največjo zunanje ovire za vzpostavitev prijateljskih odnosev med našo državo in Bolgarsko. To pa bo obenem tudi prizetek notranje demobilizacije srbskega dela našega naroda, ki je med namen najbolj krščanski in najkulturni element v slovenskem smislu človečanstva. Dolžnost našega javnega tiska pa je, da ne pretirava na nobeni strani in da pomaga s svojim mogočnim vplivom h končni zmagi južnega Slovanstva v interesu evropskega v svetovnega miru.

Parlamentarna kriza za odstranjanja.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Tekom včerajnjega dneva je bila politična situacija populoma razjasnjena. Preje najavljena kriza je bila le fiktivna. Taktičnosti in uvidevnosti obeh šefov največjih vladnih strank Nikole Pašića in Ljuba Dovidovića je priposovati, da so bile vse difference med radikalnim in demokratičnim blokom z ozirom na parlamentarno delo popolnoma odstranjene. Momenti notranje in zunanje politike zahtevalo, da se ustalijo odnosila v vladu. Oba šefova strank sta vporabila vse svoj vpliv, da je zopet nastopilo pomirjenje v klubih.

V prisotnosti predsednika narodne skupščine dr. Ivana Ribaria sta imela dopoldne oba voditelja strank Nikolaja Pašića in Ljuba Dovidovića dališki sestank, na katerem se je razmotrila splošna parlamentarna situacija in na katerem je bil dosezen sporazum glede zasedbe ministrstva notranjih zadev in glede imenovanja državnih svetnikov. Z ozirom na važno parlamentarno delo, ker ima narodna skupščina rešiti proračun za leto 1922, in sprejeti zakon o ameriškem posojilu, je bilo vprašanje izpopolnitve ministrstva notranjih zadev na ta način rešeno, da prevzame vodstvo tega ministrstva kot namestnik kak sedanj demokratični minister. Nikola Pašić in Ljuba Dovidović sta nato o tem spoznali poročala svojim klubom. Radikalni in demokratični klub sta edobrila ta sporazum.

Kriza je bila na ta način odstranjena. Ministrski predsednik, ki je de facto že sestavljal brzojavko demisile, je ta korak opustil.

Casse-une-Croûtes spoznala svojega moža. Samo k Zofiji Žurovi se ni peljala, nego je ukazala kočija, naj vozi — po drugi poti — naravnost domov.

Ondi je takoj slekla svoj plášč in ga jo dala svoji hišni. »Nesite ga v knezovo sobano,« je vela, in povejte mi, da ga ne bom več nosila.«

Ko se je knez vrnil, da se preobleče za družabni večer, ki se je imel vrati onega dne v vili, je debelo pogledal. Razumel je takoj, a ni reklo nobene besede.

Zveder je prišel knez z Monaco in druga kneževske obitelji. Pognjeno je bilo približno za štirideset oseb. Pred dnejem Žurov svoje žene ni več videl. Ko je vstopila v dvorano, je bila smrtonosna oblike z šopkom španskega bezga na prsih; kot nakit je imela edino le okrog vrata niz belih biserov, poročeno Herbertovih.

Pod pretezo, da pobere svoj robe, ki ga je spustil na tla, se je sklonil Žurov in nji in ji pošepatal: »Gledali ste vrgoljice so mi zoprene, madam, in v svojih dejanjih se ne dam od nikogar kontroliратi. Jutri oblečete svoj sibolj plášč in se peljete z menoj na promenadi des Anglia.«

Ko ni nicesar odgovorila, je predstavil: »Ali ste slišali?«

Pogledala ga je. »Slišala sem, ampak jaz ne pojdem.«

»Ne, prav gotovo ne! in okrenila se je v drugo stran.

ga je bolela, skratka — bolela ga je tako.

Pokliče zdravnik, ne eden mu ne zna olajšati boli. Pridejo svečeniki, zapisi krepke molitvice in svete črke in sveta znamenja, zapisi mu navežejo na glavo — niti zapisi ne pomagajo.

V dober čas se spomini bekri Mustafa, pa njega pred se: »Cuj, bekri, za bolela me je glava, ne prenesem boli, zdravnik mi ne vedo leka — povej, tako ki te vere, s tem bi se izležil!«

»Valah,

V parlamentu pa so tekem včerajnjega dopoldneva zelo živahnopravljali o možnosti demisije Pasicevega kabinta. Splošno so pričakovali, da javi predsednik dr. Ivan Ribar narodni skupščini demisijo vlade in da se radi tega razprava o proračunu odgodit toliko časa, dokler ne bi bila rešena vladna kriza. Duhovni so se pa takoj pomirili, čim je začel govoriti načelnik finančnega

odbora posl. dr. Voja Veljkovič. Počelo pa je bil dalje na popoldanski seji popolnoma pojasnjeno.

Veliko nezadovoljstvo v vladni koaliciji je vzbudil nastop poslanca SKS o prilikli glasovanju o proračunu v načelu. Pred glasovanjem so vsi poslanci SKS zapustili sejno dvorano, da na ta način izrazijo svoje nezadovoljstvo.

Povej mi, s kom občuješ ...

Črn oblak se je prikazal na klerikalnem obzoru. Nekateri so mislili, da bo grmelo in tresko, ali črn oblak se ni hotel razviti v nevihto, marveč se je nepričakovano hitro poizgubil. In zopet je čisto in vedro, lo tu pa tam se za trenek pokaže kak temen oblaček, sicer pa nič hudega...

Radič je slovenskim klerikalcem zelo pristrel k srcu. Radič — to je ves prevernat program klerikalcev, bloksov, avtonomistov ali kakor se že imenujejo raznovrstni taki elementi. Naši klerikalci so večeli Radičevima v eno ljudstvo, ki je še tako nezavedno, da tava za njimi. Ti zbegani ljudje si predstavljajo Radiča kot vzor popolnega človeka, ki je brez napak ter hoče ljudstvu samo dobro. In ljudsko vladu hoče ustvariti, da bo ljudstvo gospodovalo in odločalo o vsem samem. Klerikalni voditelji znajo izborni operirati z ljudstvom in ljudsko voljo. Ljudsko vladilo itd. Včasih so kakemu klerikalcu vendar le malo posveti v glavi pa prav sami pri sebi: Ljudska volja, ljudska vladna, ali naš gospodar hočejo pravzaprav, da se vrši le njihova volja in da le oni vladajo nad nami. Take pregrešne misli pa izbijajo sproti iz kmečkih glav spremni klerikalni agitatorji, ki načrtejo ljudstvo, da kriči in »sklepac pa se potem postavlja, da so na tem ali onem shodu sklenili to in to pa bo od sedaj naprej »vse drugače. Vsebine resolucij klerikalne revje itak ne veda.

Radič hodi kakor veliki voda med svojimi seljaki, vse dere okoli njega in on govorji in ukazuje na desno in levo. Seveda se vrši tudi pod njim le ljudska volja in ljudsko vladno hoče ustanoviti gospodarja Radič, ljudsko vladno, pa nič drugače. Tudi Radicevemu seljaku se publike v glavi pa pravi, da Radič bogati, seljaku se pa vedno enako godi in tista »republikec od nikoder ni. Včasih skočijo Radičeve na Stajersko, kjer jih dr. Korošec ali kdo drugi sprejme v celo ljubezni, želeč, da bi pomagali priti do vrha klerikalizmu v Sloveniji. Ali doma še doslej niso zgradili svoje »republikec, kako naj pomagajo graditi sloveni sloveniom!

Toda to je splošna stran, treba je, da si ogledamo tega slovitega Radiča s posebne strani, ki nam potem počaže tudi njegove sledilce v pravi luči. Radič je imel pred nekaj dnevi pri pogrebu zagrebškega mestnega zastopnika Močilova govor, ki je moral razburiti klerikalce in njihove prijatelje, pokazal pa je, kako mnemočno ima Radič o duhovščini. Na Močilovem grobu je izvajal: »Ne žrtva v hostiji, marveč v plemenitem delu in mišljenu! Ni prišel on (Močilov), da iše visoko čast in dostojanstvo, ne da nosi mitro, ne da prejema visoko plačo, ni prišel, da bo pop, marveč da se prezivlja s svojimi žulji. Ni nas rešila beogradska batinska vladna, niso nas rešili grofje, baroni ali škofje in škofovske mitre, ampak rešujejo nas čestita srca. Močilov je si-

gurno v nebesih, ker je bil pristaš stranke, ki dela za hrvatski narod. Danes je med inteligenco malo vere, a najmanje pri duhovnikih.

Slovenec jo na ta govor poudaril, da ima z Radičem samo eno skupno točko, to je borba za enakopravnost hrvatskega in slovenskega naroda. Potem mu rahlo očita, da mu je socijalna politika tuja in da mož skrbi rajše zase, kakor za siromašno ljudstvo. Radiču politika nese. Njegova knjigarna uspeva zelo dobro, svojo staro hišo je prodala za 850.000 K in si gradi zdaj novo. V Moslavini ima vinograd, ki obsegajo vsem zemljiščem 11 juter. Glade na grobnega govora pravi »Slovenec, da je bil prostas in takoj da ne bi govoril noben framazon. Napuh je prevzel Radiča, ki misli, da bo s pomočjo svoje demagogije lahko zvezde klatil z nebo.

Sicer tako kričavi »Novi Čas«, je odpravil Radičovo pregheto na grobnu krajše nego »Slovenec«. Rekel je, da je Radič nesramno klevetal katoliško duhovščino, kar je končno izbilo dno potrpljenju duhovščine, ki politično sleduje v hrvatskem bloku.

Pri pogrebu Močilova navzoč zareski župnik Ritič je objavil izjavno, ki osoja Radičev nastop in pravi med drugim, da Radič v svojem glasilu sistematično izpodkopava moralico in duševno moč hrvatskega naroda. Končno izjavlja, da se njegova in Radičeva pot v javnem življenju ne bosta več križali.

Razvila se je dolga polemika in slednji se je oglasil v svojem »Slobodnem domu« tudi Radič sam, kjer so znowa zaletava v »gospodsko popovsko društvo« in naravnost smesi izjave župnika Ritiča. Klerikalna »Narodna Politika« imenuje Radiča demogoga, ki nimata nobenih državniških sposobnosti.

Dr. Sustersič pozna najboljše klerikalizem in našo župnik Ritič. Zato pa je v svoji brošuri »Moj odgovor« zatrtil, da je klerikalizem škodljiv narodu in državi, ker ju do globine razdvaja; škodljiv je slovenskemu ljudstvu, ker ga žene v brezupen plemenski boju škodljiv pa tudi enako katoliški cerkvni sami. Klerikalizem goni slovensko ljudstvo v brezupen plemenski boju. Ljudske moči se črpajo v brezupšenem in nepotrebni boju, nepotrebni zato, ker je klerikalizem kot tak danes doceleti nepotreb. Če se presodi načrtno vedenje danasnejši boj, ki je takoj izkazalo, da so bili klerikalni prvaki ministri, pokrajinski predsedniki in poverjeniki. Baš takrat se je dosledno pripravljali tisti sistem, proti kateremu danes poje klerikalna bojna tromba. Prav posebno škodljiv je slovenski klerikalizem cerkvi, ki je velika žrtev klerikalne stranke. Na račun klerikalne

stranke se tepe cerkev, ki jim je dobra, da jih ščiti s svojim vplivom na duhovne, da jim dobavlja vplivne in brezplačne agitatorje in da jim za reklamo pred vernim ljudstvom posaja glorijsko verskih prvakov. Sustersič pravi tako in res je tako!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš! Klerikalni voditelji delajo dosledno še vedno tako dalje, kakor jim je očital Sustersič: »Naj vse hudič vzame, naj gre vse v kose, dežela, narod, slovenstvo, ako nimamo gospodstva mi. In javni blagov prav nič ne šteje, ako je treba zadostiti njihovim nagonom osebnega sovraštva in osebne lakomnosti. To je klerikalna morala, to je njihovo idealno stremljenje. Naši klerikalni voditelji si podajajo roke z Radičem. Po svojem časopisu vpijejo, da imajo z Radičem samo eno skupno točko, v resnicu pa je vse njihovo delovanje enako Radičevemu. Izpravjevanje našega ljudstva s klerikalne strani se občuti vedno hujše, takoj kakor se na Hrvatskem vedno hujše občuti izvrjevanje ljudstva s strani Radiča in njegovih tovarishev. Enako so si eni in drugi na tem polju kakor tudi v hujskanju proti državi in dinastiji. Pri nas narašča odpor proti klerikalcem, vzrastel pa tudi na Hrvatskem, kajti mi verujejo v dobro bodočnost hrvatskega ljudstva, ob katerem pa ga hoče spraviti brezvestna Radičeva politika...

Z napredne strani med Slovenci ni nikakega gibanja proti veri in cerkvi. Vendar pa veljajo pri klerikalnih voditeljih vsi naprednjaki za brezverce in cerkvi nevarne ljudi, s katerimi njihova pristaši ne smejo imeti nobenega stika. Z Radičem, ki očitno zaničuje verno, cerkev in duhovnike, pa se lahko bratijo. Le zato, ker si potom zmenšavajo Radičevci v klerikalci svoje gospodstvo nad ljudsko maso. V to svrhu pa so dobra vsa sredstva. Njihova politika izvira boj in ta boj se mora izborjevati. Trd bo ta boj, toda naš še zasplojeni del ljudstva moramo rešiti iz pod klerikalnega pritiska.

Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si. Ta staro pregor ima današnji čas že polno veljavno in stavljajo klerikalce glede Radiča v pravo luč. Taki so kakor Radič, kateremu končno odpuščajo celo tako drzne in nesramne govorje, kakor je bil gori navezeni. Saj pa vendar Radič tak juna k proti Srbom! Za to mu slov. klerikalni voditelji radi prezzo druge »napake«. Ako bi pa kak napredni Slovenci kaj malega takega izustil, kar bi smatrali za »brezversko« in kar bi jim lahko prislo prav za politične shode, toj, kako truč in vik bi nastal, kako protesti in kaka slovenske obrambe vere in cerkve bi sledila! Radič pa lahko brez slovenskega protesta upropača ljudstvo moralno in pri tem živi vedno bogatejše in razkošnejše.

To ni navadna ženska, ki si je mislil in je nekote občutil respekt do nje. Svojo voljo ima; ali to voljo zlomil — moram jo zlomiti.

Onega večera so pričakovali tudi Corrèze. Na knezov pritisk ga je Vjera povabilo; morala je pritožiti še knezov posetnico in tako ljubeznično pisano pismence madame Nalagine, da se je Corrèze čutil primoranega premagati svojo nenaklonjenost napram Žurovu ter je prisel.

Ko so ga javili, je hitela gospa Nalagine k svojemu bratu, »Prišel je! Poslušaj, Sergej, budi vlijeden z njim! Kadars hočeš, to je sama ljubezničnost.« Bodil, je mrmral v svojo brado. »Kolikor in kakšne dolžnosti ima človek zaradi take žene!«

Sel je Corrèze nasproti, ki se je medtem v bližini vhoda globoko poklonil kraljinji.

Ali vas smem prositi, kneginja, dejal svoji ženi, »smem prositi, da me predstavite gospodu de Corrèzu.«

Vjera ga je predstavila.

Mnogo, mnogo se vam dolžan, je reklo Corrèze. »Srečen sem, da vas smem pozdraviti pod svojo streho in prosim, da preizkusite moje hvaležnost.«

Medij.

Mednarodni shod za psihične raziskave se je vršil v Kodanju od 26. avgusta do 2. septembra 1921. Priredil ga je odselci danskih profesorjev in učencov, predsedoval je privredni docent Kork-Kortsen.

Trinajst narodov starega in novega sveta je bilo zastopanih na prvem, važnem kongresu.

Prof. Richet je določil metodo novemu skupnemu delu: držimo se ponizne, mogočne, čudovite vsakdanosti dejstev kakor fizijolog, ki proučuje mišično krčenje, kakor fizik, ki meri dolžino valov. — Vsako jutro — je pravil Parstor — treba pomesti laboratorij, da preženeš iz njega prah in teorijo.«

René Sudre je razjasnil prenestljiv sklad medijskih pričasni s novimi

strankami, ki jih ščiti s svojim vplivom na duhovne, da jim dobavlja vplivne in brezplačne agitatorje in da jim za reklamo pred vernim ljudstvom posaja glorijsko verskih prvakov. Sustersič pravi tako in res je tako!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi politiki, to je na vagojo z razhranitimi strastmi. Le delaj, kar hočeš, ljuba duša, samo da si naš pristaš!

Cerkve pomaga klerikalcem in Radiču. Slednji je brezverec in politika mu nese. Ljudstvo zastruplja in ponemnjuje, da mu bolje služi v njegove svrhe. Klerikalci vse to vedo, pa se vendar družijo s predlagim gospodinom Radičem. Ali jim je res potem kaj za vero in moralno vagojo ljudstva? Prav nič. Nikdar jim še ni bilo mar za vero in moralno vagojo ljudstva. Vera jim služi samo v posvetne svrhe, v bogatjenje in gospodovanje, pa moralno vagojo imajo sicer zelo radi na jeziku, toda njihova »moralna vagoja« je vsa izprijava. Oni računajo le na tako vagojo, ki more služiti njihovi

Politične vesti.

Hrvatski separatisti v rimskem parlamentu. V rimski zbornici je poslane Giuriati grajal italijansko vlado, ker se pogaja v jadranskem vprašanju z Jugoslavijo, kjer »vzduhuje hrvatsko ljudstvo pod srbsko hegemonijo.« Nadalje je občajoval, da italijanska vlada ne računa dovolj s separatističnim revolucionarnim gibanjem na Hrvatskem, ki bojkotira jugoslovenski parlament, pač pa imajo radičevci v Zagrebu svoje parlamentarne sestanke. Radičevci so dobili torej svoja oficijelna zagovornike v rimskem parlamentu, kjer se razpravlja razmeroma več o naših notranjih razmerah nego v Beogradu. Kakšno je vzduhanje hrvat. ljudstva pod srbsko hegemonijo, pa pove dovolj jasno dejstvo, da gleda naša vlada še preveč skozi prste na protidržavno agitacijo bivšega habsburškega priganjala v pesnici habsburških himen g. Stjepana Radića, ki ima v svoji zagrebški knjigarni tajne in javne sestanke pred očmi državnih oblasti. Sicer pa imajo Italijani dovolj smeti pred svojim pragom, ki naj jih pometajo, dokler jih ni preveč, ker se zna zgoditi, da jih bodo pometali drugi!

Obsojeni komunistični poslanci. Iz Beograda poročajo, da je pravosodni minister odredil, da morajo obsojeni komunistični poslanci prestati svojo kazen v ječah v Požarevcu. Sremski Mitrovici, Nišu in Skoplju. Poslance bodo dne prepeljali po dva in dva v omenjene zapore.

Vprašanje italijanskega poslanika v Beogradu. Poslanec Federzoni je vprašal italijanskega zunanjega ministra o njegovi sodbi glede italijanskega poslanika v Beogradu, ki je sprejel v svojem uradu »renegata« Zanella, strmotilca Italije in intriganta v škodo Reke in Italije. G. Schanzer je zelo občajoval ravnanje grofa Manzonija ter bo podal Federzoniju obširno tozadovno poročilo. Kakor poročajo iz Rima, ni izključeno, da odpoklicijo grofa Manzonija, ki se je pregrešil proti italijanskemu nacijonalizmu.

Bolgarsko - madžarski odnošaji. Iz Budimpešte poročajo, da so oblasti odvezle stanovanje trem bolgarskim državljanim, nadalje so rekvirirale šolo in cerkvena poslopja bolgarske kolonije. To se je zgordilo kot represalija, ker so bolgarske oblasti v Sofiji rekvirirale stanovanje madžarskim državljanom.

Ambulatorij okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Razdejano ljudsko zdravje kljče po zdravniku. Kralj Aleksander je dan svoje poroke zaklical širok države: daje ljudstvu zdravja in sile telesa in duha. Ljudska higijena blodi iz krize v krizo. Temelji narodove sile trohne nevidno po grozje. Na višku stopeča ljudska higijena le najvišja etična dolžnost, ona le prvi simbol prave kulture. Brez trdrega vsepljšega ljudskega zdravja je rešitev gospodarskih in socialnih problemov nemogoča stvar. Čuvati in utrijetati narodovo zdravje imajo v posebnih meri socijalno-zavarovalne institucije, katere morajo vsevposodi iskanati in bolnici in jih zaduševati z najutkinjivočnejšimi sredstvi. Socijalno higijenični in finančni momenti so dali upravam okrajne bolniške blagajne in delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani povod, da so začele razmisljati o zgradbi obsežnega modernega ambulatorija in takega uradnega poslopja, ki bi omogočalo najmodernejše izvajanje socialne zavarovanje. Storjan je sklep, ki naj priča o narodovi kulturni dospelosti: postavi se ambulatorij in žnjim v zvezl primerni uradni prostori.

Na stavbišču ob Miklošičevi cesti se je pričelo živalno delo, posvečeno najvišnjim namenom: ljudskemu zdravju, delo, ki bo izraz narodove kulture medsebojne ljubezni in vzajemne podpore. Poslopje bo visoka akademija ljudske higijene, kjer se osredotoči skrb in delo za ohranitev zdravja narodovih produkutivnih sil. Poslopje bo med najlepšimi spomeniki, ki si ga je postavila trezna volja delavcev, industrije in obrti, to poslopje naj bo vez, ki druži delavstvo in industrijo pri skupnem delu za mirno socialno sožitje. Poslopje naj bo živa beseda vsem, da je skrb za narodovo zdravje skrb za narodovo bodočnost, in da more biti ta skrb učinkovita samo, ako sponi na podlagi široke vzajemnosti. Gleda finančne podlage budi omjeneno, da z zgradbo tega poslopja interes delodajalcev in delojemalcov niso nič ogroženi. Finančna podlaga sponi na zavarovalno-tehničnem računu, ki hoče investirati samo razpoložljive rezervne kapitalne nezgodnih rent. Kapitalne iz naslova bolniškega zavarovanja iz predvidnosti niso vzetne v kalkulacijo. Ako se investirajo razpoložljive rentne kapitalne, ne bo oskodovan niti delavec niti delodajalec. Kajti prispevki in podpore iz naslova nezgodnega zavarovanja so v zakonu jasno določeni in sone prispevki na natančnih statističnih podatkih in nezgodah, ki se pripete tekmo enega leta. Čista neumetljeno je tudi naziranje, da bi zgradba oskodovala neposredne interese, ali da se zazidava čisti dobitek. Zavarovalno tehnična bilanca nezgodne zavarovalnice izkazuje zelo znaten dobitek, ki bi pa tudi odpadel, aki bi bili kreirani vsi po starem zakonu predpisani posebni fondi. Vsa naša javnost mora na to zgradbo gledati z največjim zaupanjem, ker prima gospodarskim in delavskim slojem samo koristi, kar mora narod skriti z največjo vestnostjo.

Gospodarstvo.

Dipl. ing. H. Heng:

VELESEJMI IN RAZSTAVE V POVOJNEM GOSPODARSTVU.

I.

Predvojno gospodarstvo je v svetu končnem položaju, nastalem iz dolgoletnega mirovnega gospodarstva predstavljalo nekakovo ravnotežje. Razven malotnih konjunkturnih streljajev in minogredčih kriz nič ni metilo in prekinilo tega ravnotežja.

Minula vojska z vsemi posledicami in učinki nas je obubožala, in mi se tega sedanjega siromaštva nismo še zavedli v polni meri. Dan na dan odkrivamo nove rane na gospodarskem telesu — ostaline vojne — ki se prikazujejo tem strašnejši, čim bolj se trudimo najti pota in sredstva za njih ozdravljenje. Živimo pač v času, ko se celo največja konjunktura ne more otresti križnega značaja, kar velja dandanes vobče, posejb pa še za razmerje zadnjih časov v Nemčiji. Sploh pa ne govorimo več v križu, marveč o eni sami krizi, ki objema cel svet in ki se s svojimi trdobami pojavi v najrazličnejših oblikah in podobah. Ena izmed najgroznejših prikazni pa je — popolna desorientacija v poslovnom življenju, ki se je izčimila iz dolgoletnega zavoda v starih, na medsebojnem zavajanju zgrajenih sedaj prekinjenih trgovskih zvez v eni strani — in iz bistvene iz premembne v produkciji na drugi strani.

Da se vse to zo odpravi in v nove proizvodničke in prodajne možnosti uvede nov red, nova smer, to je prva zavoda za zopetno oživljenje svetovne trgovine.

In pri tem delu in stremljenju se je zazrlo v upeljavi in vsestranskem podpiranju in negovanju razstavne in sejemske ideje neprecenljivo sredstvo in zdravilo. Stvar se je tudi obnesla in kot neprisakovani element v povojnem gospodarstvu tudi hitro in uspešno razvila.

Povsed na svetu, lahko rečemo v vsaki državi, se prirejajo sejmi, kar dokazujo, da sejmi obetajo uspehe, ki so le vsaj do sedaj poredkoma izostali. Kajti pravi pogoji za sejmsko prireditve niso bili povsed podani in le prečekat so prevladovali spekulativni momenti in nagibi. Nahajamo se pač sredi v razvoju in prvem razmahu — novodobnega sejmarstva. In jasno je, da bo treba iz to institucije še marsikaj gnilega iztrebiti in odpraviti. To tem bolj, ker se sejmi dandanes prirejajo v najrazličnejših oblikah: splošni vzorčni sejmi, specijalni, trgovski sejni itd. Tudi se posamezne priredebe ne omejujejo več na eno mesto, na en kraj, marveč se je napravilo korak dalje ter se prireja mobilne, premakljive, potujejo sejme na vlačkah in na ladjah.

Za presojo vseh teh sedanjih prireditv pa se priporoča predčočiti si pravi pravcevati pomen in namen vsakega sejma ter ozreti se na predvojno sejmarenje.

Lipsko, Nižny Novgorod itd. so imeli kajti velevažna trgovščica še pred dobo reklame prav poseben sloves. Vsa koletni ondi prirejeni sejmi so tem tržiščem pridobili naravnost očitno nadvavo. Trgovci iz vseh krajev in delov sveta so se sestajali v teh mestih in — to je odločilno dejstvo. S tem namreč, da sejmi zberejo producente, trgovce in blago na gotovem kraju ob gotovih časih, vrši svojo bistveno gospodarsko nalogo. Nепосредni stik, ki se s tem doseže, vpliva in deluje na najrazličnejše plodonosne načine.

II.

Na prvem mestu se mora poudariti določevanje cen, ki se vrši na vsakem sejmu in ki je zelo podobno borznih svrhi. Dočim dočaka borza cene in nadomešči vsebnost blagu, ima sejmi to isto nalogu za nezadomestljive stvari, največ za industrijske izdelke vseh vrst. Dandanes se seveda ta funkcija ne sme precenjevati. Kajti anarhija v določanju cen je tako plošna, da celo trgovce včasih zbrali vsako merilo za nikiko in visoko ceno. Na več način pa nam velik sejem v svoji celoti ustvari resnično sliko tačnega situacije in sejemske slike pač nikjer ne moremo poiskati. Vsakdo, ki je čital poročilo letosnjega sejma v Lipskem, se je o resničnosti te trditve zlahka prepričal.

Ustvarjenje znamenitih trgovskih zvez po sejmskih prireditvah naj vemo na drugem mestu. Osebni in medsebojni stik trgovcev in producentov, ki jim omogoča izkazati se z vsemi svojimi trgovskimi zmožnostmi, je dejstvo, ki se nikdar in nikakor ne smo podcenjevali. Saj žal živimo v časih, ko ničesar tako nujno ne potrebujemo nego medsebojno zaupanje, ta največji in najpomembnejši element je pač glavni steber vsake trgovske zveze. Ni pa je priditev, ki bi ravno na tem vseledi vojske zelo razorenem polju mogla več ali toliko prilike popraviti, kakor ravno novodobno sejmarstvo.

In še nekaj drugo nalogo imajo sejmi, namreč najobčutnejšo izložitev vmesne trgovine. Saj je preznan dejstvo, da mi Jugosloveni dandanes še vedno in že prav pogoste doblavimo nemške industrijske izdelke s predstavljanjem dunajskega eksportirjev. angleško robo pa je z rok italijanskih prekupovalcev. Da nad jugoslovenski konzumenti pri tem igrajo nasložno neumno, falosten in drago vlogo, je jasno kot heli dan. (Op. Te bolezni se tudi pri nas že morske ne mili zlepja izkoristiti, ker pa manjka odprtiorično velikopotešnosti in se še vedno lovi mnoge, sone pa izpuska.)

Opoža pa se odločno stremljenje inozemsko industrije v smeri, da izloči vmesno trgovino kolikor mogoče in stopi v neposredni stik s prodajalcem.

Da za izvršitev teh naravnih stremljenj ravno sejmi postajajo najpripravnejše sredstvo, niti ne poudarjam. Za vzhled naj navedemo občne dognano in resnično dejstvo, da v Hamburgu, v največjem nemškem izvoznom središču, ni bilo mogoče prirediti večje in pomembnega sejma, ker eksporter po potku kot prekupec ni imel prav nikogega interesa na tem, da bi producenti zbirali in dovedel v neposredni stik s trgovcem.

Odveč bi bil poudarjati, da je ni boljše vabe, nego je le vabljeni sejmi. Saj nadomestni na stotine trgovskih potnikov in nudi z umno prirejeno raznovrstnostjo razstavljenega blaga na mah vec, nego bi naimarljivši in najsposebnejši zastopnik mogoč razkazati — recimo — tekmo celega leta. V tej resnici tudi izredno važen moment štajljivosti z delom, ki pa le tedaj pride do prave veljave, če sejmi dosegajo gori poudarjani nadvladajoči pomen in vpliv.

Nemškim industrijalcem so se ob pravem času odprle oči, da so uvideli vse ob gospodarske resnice. Le maločetvornim podjetjem je namreč mogoče vzdrževati pridohitveni aparati, ki in kakor so ga imela pred vojsko. Dandanes se mora štetiti. In potovanje, delovanje po inozemstvu z močno, zdravo valuto silo celo obsežna podjetja k neizogibni štajljivosti. Z velikimi sejmi se je našlo pravilno in primereno sredstvo za nadomestitev vseh odnalih akvizicij. Vsele posebne pomembnosti in ugodne konjunktura za inozemstvo, so dosegani sejmi velika pričakovanja tudi zadovoljili, kar nihov pomen glede preteklosti še povlača.

— g Žitne cene na naših tržiščih so v zadnjem času vključno valutni oz. dinarski situaciji vendar na lahko popuščale. Blaga le obilo. Vreme ugodno.

— g Trg v usnjem. Ljubljana 15. julija t. l. Situacija v preteklem tednu je kazala isto lice namreč občutno pomankanje blaga z vedno višjimi zahtevami tovarnarjev, ki plačujejo za težke kože najvišje cene. Vse so posledice velike napake storitve z dovoljenjem izvoza živilne v inozemstvo, ki je dovedla do popolnega pomankanja težkega surovega materiala. Poročilo cenzuramo za ta teden opustiti in sicer vsled tega, ker se cene vedno izpreminjajo in tudi ne mogoči jasne slike.

— g Zavarovane proti nezgodam.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je prejela od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev slednji oglas. Soglasno k § 207 zakona o zavarovanju delavcev dne 4. maja 1922 se privredni dogovori o zavarovanju proti nezgodam, katere so sklenili posamezni delodajalci v korist svojih nameščencev vključno do 30. junija 1921 prenesejo na Osrednji urad za zavarovanje delavcev, aki jih delodajalec, ki je izvršil zavarovanje, prijavlja pri ravnatelju Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v teku prvega meseca poslovanja tega urada. Ker je Osrednji urad začel poslovati že dne 1. julija 1922 se vsi delodajalci, ki želijo, da Osrednji urad preizvame za njih dogovore v zavarovanju, pozivajo, naj jih pism. prijavijo pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu (Preradovicev ul. II.) in to najdalje do 31. julija 1922. Na prijave, ki pridejo kasneje, se ne bo poziral. S prijavo se mora vposlati originalna zavarovalna politica in zadnje petridilo o splošni premiji. Ako se poleže in more predložiti, se mora predložiti pozneje, kadar bo to mogoče. Toda v prijavi se mora navesti čim točnejšo vsebinsko politico, posebno ime in sedež zavarovalne družbe (zavoda), odnosno zastopnika, pri katerem je bil dogovor sklenjen, kateri osebi so se zavarovalne, za kateri iznos, do kajda do kajda teč dogovor, koliko znača zavarovalna premija, do kajda je plačana premija in kje se nahaja originalna politica. Osrednji urad bo obvestil prijavitelje svoječasno o pravetju prijavljenih dogovorov. Zagreb, dne 8. julija 1922. Osrednji urad za zavarovanje delavcev.

— g Poziv vsem obrtnikom cele Slovenije! V pondeljek, dne 17. t. m., pridite vsi na zborovanje obrtnikov v Ljubljano, kateri se vrši ob 10. uri do podne na Gosposvetki cesti pri Novem svetu. Ker se bo v glavnem razmotrivačno centralizaciji in delovanju bolniške blagajne, pozivljamo vse prizadete, da se zborovanja zanesljivo udeležijo. Odbor Obrtnega društva St. Vid pri Ljubljani. Odbor Obrtnega društva Zg. Šiška.

— g Češkoslovaško — bolgarska trgovska zbornica v Sofiji. 9. t. m. se je vršila v Sofiji slovenska otvoritev češkoslovaško — bolgarske trgovske zbornice. Otvoritev so prisostvovali poleg osebje češkoslovaškega poslanstva tudi minister Obrov, poljski poslanik Grabiški, predsednik sofijske trgovske zbornice Karadzov, zastopniki bolgarske trgovine ter zastopniki slovenske. Na italijanski zbornici v Sofiji.

— g Promet v triazki luki. — Neu Zürcher Zeitung piše, da se jasni poslužilo tržaške luke 9000 ladij, t. j. 20 % več nego leta 1920. Transport na kopnenem se je izvršil v okoli 140.000 železniških vozovih in sicer se je prevozilo največ žita, moka, ulja, lesa in kave.

— g Deljava vred. Komanda Dunavskih divizijskih oblasti v Beogradu razpisuje na dan 29. julija t. l. drugo ustrezno in javno oferitveno licitacijo glede dohodov. Tu se nahaja tudi po osmih blagajn. Srednje vhoda je v pisarni trgovcev in obrtniške zbornice v Ljubljani in teritorijem na vlogi.

Zletno telovadnišče.

Telovadnišče I. Jugoslovenskega sokolskega zleta je zgrajeno v slogu starodavnih srbskih cerkv, ali zavod, Stavni odsek je imel več vzrokov, da se odločil ravno za slog, v katerem so gradili veliki vladari slavne srbske prošlosti veličastne cerkve, katerih krasota, ukrasnost in slikovitost še dandanes zadivlja domačine in tujce.

Svojega lastnega izrazitega stavbnega sloga Jugosloveni nimajo. Vsled težke usode, ki nam je le počlanjal zgodovina oziroma geografska lega, ni moglo dobiti naše stavbarstvo samonikle domače oblike; jemalo je torej umetniške vrednote od drugih narodov, ki so jih snovali v miru in blagostanju. Mnogo teh vrednot smo presadili na naša tla neizpremenjenih, drugim pa so užgali naši umetniški preči na našem zemljišču.

Te zgradbe so dali zidati srbski vladarji. Zasnivali in izvršili pa so jih nerodkot umetniki in stavitelji z obala Jadranskega morja. Hrvatija iz Dalmacije. V njih je združeno srbsko navdušenje in podjetnost ter hrvatsko z

Sokolstvo.

JUTRI V NEDELJO POKRAJINSKI
ZLET LJUBLJANSIH ŽUP.

Vstopnice za zletne prireditve se neprizakovano hitro razprodajajo. Upati je, da bodo v najkrajšem času popolnoma razprodane. V tem oziru torej se obeta zletni prireditvi, ki seveda to tudi v polni meri zaslužijo, sijanje uspeh. Naročila za vstopnice ne prihajajo samo iz Ljubljane, temveč tudi iz vseh drugih krajev naše kraljevine, pa tudi iz inozemstva, ki se živahnno zanimali za zlet. Opaziramo na to vse one, ki se nameravajo kot gledaliči udeležiti zletnih prireditv, s pristavkom, da si oskrbi vstopnice, dokler jih je kaštevilo lož in sededež na zletnem televodišču je sicer res tako veliko, kakor ga nima ena dobrejša. Poleg tega jih prodajajo slediči denarni zavodi v Jugoslaviji: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in nešte podružnice v Mariboru, Celju, Kranju, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu, daleč Prva Hrvatska štetičnica v Zagrebu, Beogradsko Ujedinjena banka v Beogradu in Jugoslavenska banka v Osijeku. Zneski za vstopnice se morajo nakazati v naprej po nakanici ali položnici Ljubljanske kreditne banke. Obenem z zneskom za vstopnice je treba nakazati tudi primeren znesek za poštnino, sicer se poština povzame, kar povzroča nepotrebne stroške in nepotrebno delo.

Za zdravniško službo v zletnih dneh je dobro preskrbilo. Doslej je prijavljenih za zdravniško službo 80 bratov zdravnikov, med temi 42 iz Ljubljane. Rešilne postaje bodo seveda predvsem na televodišču, pa tudi po mestu na raznih krajih.

Predletni dnevi se bližajo z urinimi koraki. Za pokrajinskim zletom ljubljanski žup, ki bo v nedeljo, 16. t. m. pride dne 23. julija naraščajev dan, ki obeta biti ena najzanimivejših prireditiv letosnjih sokolskih dni. Naraščal je decu obojega spola prispeva iz vseh krajev naše kraljevine v Ljubljano že 22. julija. Kar bo na temu dnevu dalo prav poseben silaj, bo udeležba češkoslovaške naraščajske ekspedicije, ki pride k nam, da se spozna z mladimi jugoslovenskimi Sokolji in Sokolicami. Upamo, da bo Ljubljana ta dan pokazala, kje so njene simpatije, da bo mlade naše Sokolice in Sokolice, predvsem pa ljubljeno češko sokolsko mladino pozdravila s tistim toplim navdušenjem, kakršnega ont po pravice pričakujemo. Mlada srca so vse boli dostopna lepim vtisom nego sreca streljih, v živiljenju mnogokrat razočaranih ljudi. In vtiši mladih let se vse globlje zavrtajo v mlade, odkrite in navdušene misli. Ko bo dne 23. julija sokolska mladina korakala po ljubljanskih ulicah in na zletnem televodišču nastopila z javno televodabu, se bodo brez dvoma mnogokrat razprtih predsednik o »popugnini v kvarljivje sokolski vzgoji in nove mledi, sveže čete dobro stopile v širini sokolski krog. Ljubljana je na glasu, da se ne zna navdušiti, da ne zna sprejemati svojih gostov. Mnogokrat se je res tako zdelo. Toda ko bi videla v svojih židovih tisoč mladih žarečih lic, tisoče jasnih navdušenih oči, vemo, da ne bo mogla ostati pri tem pogledu ravnočudna. O mladini radi pravimo, d' ale naša nuda in naš ponos. Tem boli zasluzi naša sokolska mladina ta častni naziv, zasluzi pa tudi, da jo kar najiskrenje pozdravimo!

Sokol I. vabi članstvo, da pride v društveno pisarno poravnati članarino za drugo polovico tekočega leta. Oni člani, kateri jo sploh v letosnjem letu še niso poravnali, a imajo legitimacije, se pozivajo, da to nemudoma store, če ne, sa jih bo črhalo iz imenika članstva. Istotam se dobijo tudi zletni znaki in legitimacije vsak dan od 4. do 7. ravnatelje ali razprnik.

Sokol I. pozivlja brate netelovadcev v kroužku ali brez kroja, da se javejo v društveni pisarni na Taboru za rediteljsko službo v zletnih dneh. Bratre, storite svojo dolžnost; brez rediteljev ni reda, a red je neobhodno potreben. Prijavite se!

Društveni odbori, razširjajte med svojimi člani Selski Vestnik, da bo vsak član natančno informiran o vseh zletnih pripravah, prireditvah in navodilih.

Bratje in sestre, širite povsod sokolske zletne razglednice! Trogoci Sokoli, naročajte in razpečavajte jih pridno, da ne bo ostala v zletni pisarni ne ena zletna razglednica nerazprodana! Od dobitka razprodanih razglednic se bodo pokrivali ogromni stroški, zdržani z zletom, ob enem pa bodo vršile te razglednice povsod učinkovito Sokolsko propagando.

Sokolsko društvo v Šiški nazaščita svojemu članstvu, da so dospeli članski znaki, kateri se izdajejo skupno s članskimi legitimacijami ob uradnih urah v »Cifalnicu« vsako sredo od 7. do 8. ure zvečer. Istotam se sprejemajo naročila za zletni znak proti takojšnjemu plačilu 21 Din. 50 para.

Sokolsko društvo na Viču pozivlja svoje članstvo, da si čimprej naroči članske zletne znake po Din 21.50, kolega dobí vsak sokolski član ali članica, ki je bil član do dne 30. marca t. l. in je poravnal vso člansarino do konca tega leta. Znak upravičuje lastnika do prostega vstopa ob vseh zletnih in predletnih televodiščih dneh na televodišču, kakor tudi v sokolsko razstavo v sokolski muzeju. Prijava sprejema br. blagajnik ob delavnih od pol 9. do 10. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne v društveni televodabni galeriji. Nadalje se pozivlja članstvo, da si naroči društvene legitimacije (s sliko), ker se bo v svrhu kontrole na zletišču vedkrat treba legitimirati radi nošnje znakov itd. Članstvo! Brez poravnane člansarne ne dobi nikdo niti društvene legitimacije, niti zletne znake.

Vstopnice na televodišče k prireditvam vsesokolskega zleta v Ljubljani. Z razprodajo vstopnic k vsesokolskim prireditvam predletnih in zletnih dni se je pridelo ter se prodajo vstopnice v Ljubljani, v pisarni Jugoslov. Sokol, Saveza, Narodni dom, v Mariboru v podružnici Ljubljanske kreditne banke, istotako v Celju, v Kranju, v Splitu, v Sarajevu in v Novem Sadu. V Zagrebu se dobe vstopnice v Prvi hrvatski štetičnici, v Beogradu v Beogradski ujedinjeni banki in v Osijeku v Jugoslavenski banki. Pozičljame vse brata in sestre, da si čim preje preskrbe vstopnice, ker je zanimanje za zlet tako veliko, da bodo vstopnice pred zletom popolnoma razprodane.

Sokoli in Sokolice, dokazujte v vsakem primeru in pri vsaki priliki, da ste vzgojeni Sokoli. Obnašajte se dobro, mirno in vlijadno. Pri prehrani, v gostilni itd. ne bodite nestropni ali celo nasilni, pri izpolnjevanju svojih dolžnosti pa boste vedno točni in vestni. Vedno in povsod se zavedajte, da v Ljubljano ne pride na zavabno, temveč na delo, na naporno delo. Naporni zletni dni se žrtvujte rade volje, naša skupna dolžnost je to — in od tega je odvisen tudi uspeh!

Kultura.

V. F. Jelene: 1914 — 1918. Spomini jugoslovenskega dobrovoljca.

Ljubljana 1922. Založila in natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Strani 28; cena vezani knjige Din 24. Predstavkar je izšlo pod gornjim naslovom zadnje, že posmrtno dobro prerano umrela časnikarja in feljtonista V. F. Jelenca, ki je doslej edino te vrste v naši literaturi. Pisatelj je odsel 1. 1913 v Srbo, kjer je živel nekaj časa kot državni uradnik, ob izbruhu vojne je pa stopil kot dobrovoljec v jeno armado ter preživel z njo neštevilno slavne pohode, katastrofalno, a epično veličastno, pot preko albanskih gorovij v izgnanstvo, nato na solunsko fronto in od tod zmagovlji in triumfalni pohod, ki ni osvobobil le Srbije, ampak ustvaril tudi današnjo Jugoslavijo. Vse te dogodke nam popisuje pisatelj v zgoraj omenjenem delu s plastično živoustnostjo in povišnim zanosom, ki mora globoko garniti vsakega ter mu vzbudit občudovanje do tega heroičnega naroda. Knjiga, ki je tudi važen zgodovinski dokument, bo gotovo vsak bral z velikim zanimanjem, zato jo lahko le točno praporčamo. Založništvo je preskrbelo tudi okusno opremo. O knjigi pričebimo ob priliku.

Veliki inkvizitor v slovenščini. V 9.—10. štv. »Kresac« je izšel v dobrem prevodu odlomke iz Dostojevskega romana »Bratje Karamazovi«. Veliki inkvizitor, globoko zamišljena zgoda o Kristusovem prihodu v španško mesto Seviljo v 15. stoletju za časa divjanja strašnih inkvizicij rimskokatoliške cerkve.

Novi nemški prevedi iz starejše ruske literature. Založništvo »Orbis« v Monakovu bo pridelo izdajati nemške prevede iz ruske literature. V prvi vrsti Puškina, potem izbrane starejše drame in lirične pesnitve. Nadalje bo izdajalo knjigo o ruski upodabljajoči umetnosti in antologijo klasične ruske literike.

Novi ruski bibliografski časopis. V Berlinu je začela izhajati »Nova« ruska knjiga, ki jo izdaja profesor Jačenko kot nadaljevanje časopisa »Ruska knjiga«. Poleg bibliografskih podatkov pričebuje tudi podatke o življenju zvezčnih ruskih pisateljev.

Opero »Življenje za carja« so priredili v Rusiji za sovjetska gledališča pod naslovom »Ivan Luzanin«. Libretto znamenite opere sta spremenila Lebedov in Dvinsk.

Mednarodno gledališko razstavo so otvorili v Londonu ter jo nameravajo razkazati tudi po drugih angleških mestih, pozneje pa v Zedinjenih državah.

Tretje finsko vseňilišče. V mestu Abo so otvorili nedavno tretjo finsko univerzijo. Za ustanovitev te univerze so nabirali Finci pet let ter našli vsoto 50 milijonov finskih mark. Univerza je začasno nameščena v nekem dosedanjem hotelu.

Anatole France na indeksu. Vrhovna oblast katoliške cerkve je prepovedala svojim vernikom vsa dela Anatola Francea.

Kako je umrl pesnik Shelley. Ob priliku stolnega smrti angleškega pesnika Shelleya poroča »Journal des Débats« podrobnosti njegove tragične smrti. V noči, ko je umrl pesnik, je zanimal v njem eden njegovih najintimnejših prijateljev. Videl ga je bledega in potrečega. Ko mu je ponudil okreplilo, ki odgovoril pesnik: Ne bom jedel več! Dased dni po brodomolu so našli trupno mladega peenika na obrežju pri Viesegradu. Trupla skoraj ni bilo mogoče spoznati, ker so ga obzire ribe. Ker zahteva združevanje lastnika do prostega vstopa ob enem pa bodo vršile te razglednice povsod učinkovito Sokolsko propagando.

Sokolsko društvo v Šiški nazaščita svojemu članstvu, da so dospeli članski znaki, kateri se izdajejo skupno s članskimi legitimacijami ob uradnih urah v »Cifalnicu« vsako sredo od 7. do 8. ure zvečer. Istotam se sprejemajo naročila za zletni znak proti takojšnjemu plačilu 21 Din. 50 para.

Sokolsko društvo na Viču pozivlja svoje članstvo, da si čimprej naroči članske zletne znake po Din 21.50, kolega dobí vsak sokolski član ali članica, ki je bil član do dne 30. marca t. l. in je poravnal vso člansarino do konca tega leta. Znak upravičuje lastnika do prostega vstopa ob vseh zletnih in predletnih televodiščih dneh na televodišču, kakor tudi v sokolsko razstavo v sokolski muzeju. Prijava sprejema br. blagajnik ob delavnih od pol 9. do 10. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne v društveni televodabni galeriji. Nadalje se pozivlja članstvo, da si naroči društvene legitimacije (s sliko), ker se bo v svrhu kontrole na zletišču vedkrat treba legitimirati radi nošnje znakov itd. Članstvo! Brez poravnane člansarne ne dobi nikdo niti društvene legitimacije, niti zletne znake.

Glasbeni vestnik.

Koncert gospe Pavle Lovšetove v Rogaški Slatini. Navzite temu, da je odpravila — prvi po mnogih letih — v soboto popoldne neprizakovano številna družba gostov na Donaško goro, kjer je tukajšnja podružnica Planinskega društva pripravila velik kres v proslavo praznika sv. Cirila in Metoda, in do mnogih drugi, hoteč uživati ta zanje nenavadnen pogled, ostali na prostem se je zvečer velika dvorana zdrav doma napolnila z res izbranimi občinstvom. Praviti Slovenec, posebej Ljubljancam, kako poje gospa Loveštova, je kajkav odveč, saj nismo ljude, ki bi kar takto nadeli komu časten naslov »slavček«; zanimivo pa je bilo opazovati, kak silen utis je napravil že njen glas sam na sebi in takoj začetkom na ljudi, katerih večina je še ni poznala. Ni pretirano, če rečemo, da je bilo vse načrtnost osupljeno. So boli zanimivi pa je dejstvo, da sta tudi na to poslušatki, ki gotovo ni domelo vse divne lepote »Zupančičev verzov«, najbolj učinkovito Pavčičev sklad. »Cincibanc in »Uspavankac, ki jima priznanje ni bilo konča na kraju, tako je očarala vse pevka - mati. Tudi ostali program, sestavljen iz skladateljev Deva, Lajoviča, Wolfa, Griega in Taubesta ter arje Micaela iz »Carmene in zvončkovke arje iz »Lakme«, je bil srečno izbran ne samo za uho, ampak tudi za srce, ter je mogla gospa pevka obenem pokazati vse vrline svojega sijajnega glasna. In kar smo rekli že v svojem poročilu o koncertu kvarteta »Primorje«, ponavljamo tu: da je taka zdravčarska publike posebne vrste stvar in zmaga nad njim dojno zmaga. Ce se je torej potem, ko je bil pevki izbran šopek ovetic, dvorana kar tresla navdušenega ploskanja, je znak, da si je to točno pohvalo res zaslužila. A žej vrat tudi pianist g. prof. Ruč, ki je bil naravnost vzoren spremljavec. Pri tej priliki bi sestovali bodoči koncertant na Slatini, naj bi si poleg slovenskih omislili tudi srbohrvaških plakatov (v latinici in cirilici) — strošek, ki se gotovo izplača, ker stopi gost drugače le prelahko mimo, mislec, da gre za stvar, ki njega ne zanima. Mnogo opazil v tem smislu je bilo namešči čuti drugi dan med tistimi gosti, ki so šele naknadno z iskrenim obžalovanjem doznali od udeležencev prelepega koncerta, da so obrežne lastne krvide zamudili priliku, slišati pevko, kakor jim ima človek le radko priliko slišati, pevko ne samo z glasom toliko sile, ampak tudi tolike toploto in miline.

Fond za gojenice Glasbene Matice v Mariboru. Delovanje Glasbene Matice v Mariboru pod spremnim vodstvom gosp. sestavnika Deva bi se razvilo še lepo, ako bi se mogel nuditi tudi brezplačen pouk nadarjenim gojenjem. To vprašanje se je prerezljavalo in na nekem prijateljskem sestanku se je prislo do sklepa, da se ustvari nov poseben fond v omenjeno svrhu. Tudi so se v ta namen nabrali že znatne vsote iz oblikovane.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani priredil v nedeljo, dne 6. avgusta velik koncert v zdraviliščnem domu Rogaško Slatine z zborom srbskih, hrvaških in slovenskih narodnih ter umetnih pesmi. Za koncert vladal mnogo zanimanja.

Koncert v Rogaški Slatini. V soboto, dne 22. julija t. l. ob 8. zvečer koncertira v krasni dvorani Zdraviliščnega doma Rogaško Slatine z zborom srbskih, hrvaških in slovenskih narodnih ter umetnih pesmi. Za koncert vladal mnogo zanimanja.

Prisrčen sprejem srbske dece v Ljubljani. Danes ob 10. dopoldne je prisrela v Ljubljano srbska siročad, ki je med vojno izgubila roditelje, v spremstvu odbora »Društvo za zaščito dece« generala g. Rašiča, podpredsednika g. Lazareviča, političkega šefa v ministerstvu notranjih zadev, blagajnika g. Todoroviča in odbornikov gg. Popovič, Kostić in gdč. Safarčić. Ko je prisrel vlak na kolodvor, je zaigrala godba dravške divizije tri-glavsko koračnico. Viharno poskrbajoča je nato deca izstopila. Kot prvi je pozdravil pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar, omenjajoč in poudarjajoč med drugim zasluge padlih očetov ozir. staršev za jugoslovensko svobodo. Svoj govor je končal z vzklikom: »Bodi nam dobrodošla srbska deca v beli Ljubljani!« V imenu mestne občine ljubljanske je pozdravil deca mestni komisar g. Bogumil Senekovič, imenom Jugoslov. Sok. Saveza pa podstarosta Savega g. Engelbert Gangl. Za prisrčen sprejem in pozdrav se je nato zahvalil general Rašič. Na kolodvoru se je med tem časom zbrala velika množica ljudi, ki je viharno pozdravljala srbske sirote. Navzoč je bilo tudi celo kupno starešinstvo Jugoslov. Sok. Saveza z dr. Ravniharjem na čelu. Klerikalci pa so zopet pokazali svojo zagrivenost in so spremjni uboge dece docela ignorirali. Navzoč je bil tudi general Dokič in Števlini častniški zbor. Pred kolodvorom je tavorila sokolska in šolska deca veličasten špirl skoro do Dunajske ceste. Po mestnih ulicah se je nato pomikal lep sprevod z godbo dravške divizije na čelu. V sprevodu je korakal ves sokolski naraščal in članice. Po Dunajski cesti. Sodniški in Komenskega ulici je deca odkorakala v vojašnico Vojvode Mišića, kjer jo pogoste. Popoldne napravi deca izlet po mestu.

Dr. Novačan se je fe dne 11. maja v Ljubljani ter je povpraševal okoli, katera tiskarna bi mu prevzela tisk njegovega republikanskoga glasila. Kjer je potkal povsod je našel gluha ušesa. Dr. Novačan je je jezno odkril nazaj v Celje, rohneč: »Preklepi Kranjc! Vsi so same babe!« V svoji radodarnosti pa je baje prijateljem že deli mandate za oblastno skupščino, kakor tudi mandate za božično narodno skupščino.

Narodni ženski Savez, slovenski del v Ljubljani izreka tem potom svojo majstrenko zahvaljuje vsem, ki so mu o priliki Kongresa tako nesobljeno pomagali

Stevilo njenih podružnic. Kakor čujemo je prevzela taista Mariborsko podružnico Zadržujoče banke v Splitu, ter jo pretvorila v svojo lastno podružnico v Mariboru. Poslovati je pričela tamkaj 1. julija t. l. ter s tem otvorila novo polje delovanja.

— Pomanjkanje hotelov v Mariboru se občuti vedno bolj. Od 4 sta ostala samo še dva, ki sta vedno prenapolnjene. Drugi večji hotel »Union« se sploh opusti, kakor čujemo. Četrti hotel razpadajo. Lani se je govorilo o zgradbi novega modernega hotela, ali storilo se ni doslej v tem pogledu nič. Zadnji čas pa je, da bi se kaj storilo v prilog naraščajočega tujškega prometa.

— Svarilne table za automobile. Okrajno glavarstvo v Ljubljani izposarja voznike avtomobilov, da so občine ob glavnih državni cesti dale postaviti svarilne table glede predpisane vožnje skozi sklenjene trge in vasi. Avtomobilisti naj se strogo drže predpisane vozne brzine. Prestopki se bodo strogo kaznovali. Okrajno glavarstvo v Ljubljani, dne 12. julija 1922.

— Logaška podružnica Jugoslov. Matice priredi v nedeljo, dne 30. julija 1922 v grajskem parku v Gorenjem Logatu veliko narodno veselico v slovo prvim jugoslov. vojaškim novincem iz logaškega okraja z najrazličnejšim spredom. Sodeljujeta slavni kvartet »Primorje« iz Ljubljane in znani orkester »Jugos. Matic« iz Žirov. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Olepjava mesta. Zadnji dve leti je zraslo po raznih delih ljubljanskega mesta več lepih poslopij in vil. To so zgradbe z balkoni in verandami v modernih slogih. Nadejamo se, da se v kratkem pregradijo še razne sedanja pustinje. Ceste in ulice se tlakajo, stare hiše prenavljajo z lepšim barviliom itd. Še celo naš stari sivi rotovž se je letos nekoliko ostrgal in »preflikal«, toda zakaj se ne dajo na novo prebarati vsa tri magistratna poslopja in dvorišča? Kako je dvorišče srednjega magistratnega trakta?

— Apollo kino je naslov novemu vrtnevu filmu v Šiški, ki je urejen na prijaznem vrtu g. Brandt na Celovški cesti. Predstave se vrše na prostem ob vsakem vremenu samo vsako soboto in nedeljo ter torek in sredo, vselej ob pol 9. uri zvečer. V soboto in nedeljo se predvaja velezanimiv film »Hči kralja« prošakac, drama v petih dejanjih v glavnih vlogah Ester Karen.

Mesečna soba

z električno lučjo se takoj odda v vili
Dolenjska cesta 10, pritliče. 5348

Sprejme se takoj

inteligenter vajenec za elektrotochnično obrt. Pismene ponudbe pod „Z. B. 25“ na upravo Slov. Nar. 5390

Jščem mesta

samostojne gospodinje k 1 ali 2 osebam. Šem srednjih let z dolgoletnim spricelovalom. Znam tudi češki in talijanski. Ponudbe pod „Dobra gospodinja“ na upravo Slov. Naroda. 5391

Tri trimesecne**pfičarje**

čiste pasme prodaja P. Breschakl, zdravnikova vdova v Vojniku pri Celju. 5386

Proda se nov brek

za 8 oseb. Zadnji sedež se lahko vzamejo stran. — Istotam je naprodaj voz silka. ST. VINCEK, sedarski mojster, Glinice 90. 5363

Dežne plašče

za dame in gospode v veliki izbiri priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Hiša

podobna vili, z vrtom, v bližini mesta, se proda. — Poizve se: Trnovo, Kolezijska ul. 16. 5349

Električni stroji preizvod A E G

Električni števci preizvod A E G

Žarnica, Tungstrem, vse elektrotehnične potrebsline v zalogi po ngodnih cenah. Elektrotehnična tvrdka Karol Florjančič, Celje. Proračuni brezplačno. 4722

Potnike

proti provliziji išče za Slovenijo, Hrvatsko in tudi za celo Jugoslavijo podjetje, ki nudi dober in siguren zaslugek. Delovanje takoj ali tudi pozneje. Ponudbe pod „Zaslugek“ na upravo Slov. Naroda. 5007

Razprodaja.

Radi preureditve mizarstva prodam več spalnih masivnih oprav za spalnice domačega izdelka, iz hrastovega, javorjevega, orhovega itd. lesa. Več kuhinjskih oprav. **Najniže ceno.** — Josip Audovle, zalogi pohištva, Komenjska ulica 28. 5396

Stavbne parcele

so na predaj v Sp. Šiški. Nekdanje Reindghausovo posetvo. Podatke je dobilni pri Fran Orehku, posestniku, in Antoniju Keršiču, posestniku in gostilničarki v Sp. Šiški vsak dan med 3. in 6. uro popoldne. 5377

Mlada perod

za daljni rasperiplod

od severno amerik. Plymouth Roko pa- mine legla 5. aprila 1922, ima za prodati specjalno gojenje iste pasmine komad za 100 Din. G. Jankovič, Glinica, Hrvatska. Odlikovan na izložbama Osljek, Glinica, Karlovac, Praha. 5404

Naznanilo.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem se preselil s čevljarsko delavnico Žabjaki Š. 3 v Kolodvorsko ulico št. 18, kjer se izdelujejo vsakovrstni luksuzni čevlji ter zalogi čevljev na drobo in debele. Trgovci imajo popust.

Zalekar Alojzij, Ljubljana, Kolodvorska ulica 18.

Krasno darilo!

Izredna prilika!

Bizantinski žal, umetniško starinsko ročno delo, še narabileno, izdelano pred 150—200 leti, krasen vzorec, v velikosti 3,70 m × 1,68 m se ugodno proda. Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sedna ulica Štev. 5. 5385

Učenko

sprejemata Brata Ševerja, Ljubljana, Gospodarska cesta 13. 5403

Okrogel les

blode) smrek, hrast, bukev kupuje v vsaki imožni parni žaga V. Scagnetti v Ljubljani. V ponudbi je način cene. 4614

Iščem

za popoldan tako pisarniško delo, če mogoče tudi na dom. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5333

Za daljno prodajo.

„Diana“, francosko žganje. Velika in stalna zaloga po originalnih tovarniških cenah pri tvrdki Franc Guida v Mariboru. 3215

Avto pnevmatika

v vseh velikostih audi

Jugo-Auto, dr. z o. z. Ljubljana, Poljanska c. 3.

Turistovski čevlji

(gojkar) stalno na zalogi. — Obračna hranilnica, Kranj. 5310

Štedilnike, ograje

in vsa v ključavniciško stroko spadajoča dela izvršuje po načrtu in zmernih cenah. Franco Ravbar, kluč. mojster Ljubljana, Gospodarska c. 6. 5080

Proda se lepo posetvo

v Libelčeh - Koroško

Hiša tisk farne cerkev in šole, moderno gospodarsko poslopje, 19 orasov nitv v travnikov, 14 orasov gozdov, velik sadni vrh, električna razsvetljava. Cena neovzemo 20000 dinarjev. Dopisi na: Gorik - Libelčeh - Koroško. 5009

Trstje

(štukature za stroje) izdelan v zalogi v najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ulica 22.

TELEFON ŠT. 513. 3259

Prava turška električno pražena in mleta

kava

izzameno popolnoma čista in odlikovana z zlato kolajno, se dobi vsak dan sveža najceneje samo pri tvrdki Jovo R. Jovanović, Tužla (Bosna). Razposiljamo v poštnih zavirkih od 5 kg naprej po povzetju. 3048

Anton Steiner

mestni tesurski mojster

v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela, kakor strelne stole, kupoje, stolpe, mostove, vrtnje utice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Jrgovina z železnino

„pri Zlati lopati“

Erjavec & Turk

(prej Hammerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

nasproti krizevnika cerkev.

Zalog a cementa in karbida.

Perutnino

vsakovrstno, živo ali na francoski način kiana in čičeno, nudi tvrdka

Kmet & Lubšina.

Ljubljana VII, Slovenska c. 290.

Sveža jaja vedno v zalogi.

Ugodno za letovišča in hoteli. 4698

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gospodarska c. 2

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev

iz tovarev v Lincu

Ustanovljena 1. 1867

Vzajemne posilje izplačljivo

Pisalni stroji „Adler“

Goniki zastonji in franko.

Kolesa iz pravilni tovarne:

Dürkopp, Styria, Wallendorf.

Začasno znižane cene.

Učenko

sprejemata Brata Ševerja, Ljubljana,

Gospodarska cesta 13. 5403

Proda se

posetvo z vinogradi na Dolenskem. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5296

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena, se pred.

Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5334

zelenja, dobro ohranjena

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50, v lastnem posloju.

Brzojavke: Kredit Ljubljana.

Telefon štev. 40, 457 in št. 548.

Plavalne pasove

z pravilno izdelavo tovarna zameščev Jelčin & Ko. Ljubljana. 5472

Nov otroški voziček

se prodaja po ugodni ceni. Istotam se prodaja po pokrita kredita in voz brez. Štefan Vincsek, sediarski mojster, Glince 90. 5320

Mlad medvedek

star 3 mesece, po nizki ceni napredat. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5318

Krojaški mojster

v trgu Konjice prodaja tako svojo obrti s kompletnim obrtom orodjem ter poslovo. Kupci se naj zglaže v gostinstvo Ignacija Penič v Konjicah. 5317

Proda se

lepa moška obleka. — Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5314

Strojnik tehnik

izde primerno službo v lesni industriji. Nastop takoj. Naslov v upravi Slov. Naroda. 5311

PILE

v nasckavanje sprejema Obrtna kremnica, Kranj. 5303

Pohištvo

ima stalno na zalogi in sprejema naročila Obrtna kremnica, Kranj. 5302

Dr. Ing. Miroslav Kasal

oblastno poverjeni stavni inženir in mestni stavbenik

Ljubljana, Gradiste St. 13.

Stavno podjetje in tehnička pisarna za betonske, železobetonske in vodne zgradbe, arhitektura in vsakovrstne visoke stavbe.

Izvleček. — Projektiranje.

Christofor zavod, edini oblastno

dovojeni zavod za stenografsko in strojepisje v Sloveniji, vpisuje za Šolsko leto 1922/23 ves mesec julij in avgust vsek dan dopolnje v popoldne na Domobranci cesti 7. VPISNINA 5 DIN., MESEČNA SOLNINA 50 DIN. 4763

Nadpaznik

z večletno prakso na dnevnom kopu eventualno z rušarsko šolo se sprejema za stalno. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljiva ter vrt. Plača po dogovoru. Nastop lahko takoj. Ponudbe na: Šentjanški promognokop, Krmelj na Dolnjem. 5275

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica St. 20. se pripravlja za vse v te slike spodajsta dat.

Ustanovljeno leta 1886.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp.

Poštovno

Centrala: Pontebla.

Podružnice: Postojna (Poštni predel 17), Villach (Poštni predel 51)

Agencije: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

— Odprema vsake vrste blaga. —

Specjalna odprema živil, žive in zdrave živine v kolodži koži.

Pasove

(Leibriemen)

dobavljajo po nizki ceni na debelo Obrtna kremnica, Kranj. 5306

Hiša

dvonadstropna, v sredi mesta na primernem kraju, lep razgled, se prodaja po ugodni ceni. Zamenja se tudi s hišo ali vilo v mestu ali izven mesta. Ponudbe pod Širok "Hiša" na anoncno družbo Aloha Company, Ljubljana Kongresni trg 3. 5324

Kupim

7 londenski sobnih počeli za takojšnjo dobovno, in jedilne sobe, novo ali malo rabljeno, v lepem slogu. Ponudbe z navedbo cen na Joe. Divjak, trgovca v Ribnici. 5329

Kupim lovsko puško.

Ponudbe z navedbo cene pod "Dvočka" 5340" na upravo Slov. Nar. 5340

Proda se

skoraj nov dekoracijski divan, porablen za posejno. Vpraša se od 10—7 ure zvečer, ki pove upr. Slov. Naroda. 5332

Bičevnike

vseh vrst oddaja po najnižjih cenah na debelo Obrtna kremnica, Kranj. 5303

Pozor!

Kdo hoče da zaslubi hitro in z malim trudem denar naj pošlje svojo ponudbo na uprav. Slov. Naroda pod "Pozor" 5006" in sicer se isčešči takozveni "Markauschreier" ki imajo veselje do razprodaje v veliki množini idičega predmeta. Delovanje bi obsegalo sejme v večjih krajih večjih mestnih eventualno po celi Jugoslaviji. Vse potrebne ugodnosti iudi podjetje, in dočink morajo razpolagati z dobrim nastopom humorja ter govorjenjem. Isto opozarjam na Ljubljanski velesejem in eventuelno Vse-olski zlet. 5006

Bičevnike

na razpolago pri tvrdki H. Petrič, Ljubljana, sklešče Balkan. 5018

Bencin in strojno olje

ima vedno po najnižjih cenah v zalogi

družba „ZORA“

sklešče „Balkan“ 5010

Ugodna prilika!

Trgovina z mešanim blagom, gostilnami

in pekarjijo v zelo prometnem kraju Sp. Štefanija, 4 km oddaljeno od žel. postaje, se radi seli se celim inventarjem, zalogu in z letošnjim pridevkom ugodno proda. Kupec se lahko nastane takoj. Cena fundus instruktus 400.000 dinarjev. Le resne ponudbe pod "Ugodna prilika" na an. zav. Drago Besednik, Ljubljana, Sodna ul. 5. 5337

Ludwig Hinterschweiger & Co.

Maschinfabrik u. Eisengusserei G. u. b. H.

Lichteneg bei Wels, O. Oestr.

Specialitet:

stroj za opekarnice

ter kompletna oprema za opekarne in tvornice za glinasto blago,

kamnolomne

in kompletna naprave za napravljanje gramoza in peska,

transportne naprave:

prenosne naprave na vrvi in verige, riže na vrvi, ranžirne naprave, krožni transporterji, višči železnice, naprave za polnjenje kotov s premogom, elevatorji itd.

stroj za dviganje bremen:

škrpici, navoji, graniki, dvigala, naprave za prekladanje za kosovino in množinsko blago, viti in stroji za izpravljanje blaga, ranžirni navoji itd.

Oprema za steklarice:

oblike za prešano, pihano in strojno blago stroji za kompletno brusilne naprave, armature za pedi in orodje za vse steklarico industrijo.

Christofor zavod, edini oblastno

dovojeni zavod za stenografsko in strojepisje v Sloveniji, vpisuje za Šolsko leto

1922/23 ves mesec julij in avgust vsek dan dopolnje v popoldne na Domobranci cesti 7. VPISNINA 5 DIN., MESEČNA SOLNINA 50 DIN. 4763

Nadpaznik

z večletno prakso na dnevnom kopu eventualno z rušarsko šolo se sprejema za

stalno. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljiva ter vrt. Plača po dogovoru.

Nastop lahko takoj. Ponudbe na: Šentjanški promognokop, Krmelj na Dolnjem. 5275

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica St. 20. se pripravlja za vse v te slike spodajsta dat.

Ustanovljeno leta 1886.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp.

Poštovno

Centrala: Pontebla.

Podružnice: Postojna (Poštni predel 17), Villach (Poštni predel 51)

Agencije: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

— Odprema vsake vrste blaga. —

Specjalna odprema živil, žive in zdrave živine v kolodži koži.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Kontoristinja

zmožna vseh pisarniških del, 1. člena primernega mesta. Ponudbe pod "Primerni na mesto" na upr. Sl. Naroda 5279

Kavarniška blagajničarka

vestna, z lepi nimi spričevali, se sprejme v boljšo stalno službo. Pisemne ponudbe na poštni predel 27, Ljubljana. 5214

Trgovino v najem

ali primeren prostor na deli izložbe ali vstopi tudi kot družabnika v dobro vpletano manufakturo ali Specerijsko trgovino izvajena trgovka. — Drago Besednik, an. zavod, Ljubljana, Sodna ulica Štev. 5. 5335

Fotografski atelje

v Mariboru se da radi odprtovanja v najem z vsem inventarjem in materialom. Potreben kapital 40.000 K. Is tam se odda tudi delavnica, event. skladnica. Ponudbe pod "Fotografski atelje" na an. zavod Maribor, Štev. 15. 5345

Dobro Puch kolo

se prodaja. Za ogledati: Maribor, Frančopanova cesta 9 v pekarni. 5344

Trgovski vajenec,

krepke postave, iz boljše hiše, marljiv in pošten, se sprejme takoj. Ta' z boljšo Šolsko izobražbo ima prednost. Ponudbe na V. Gregor, Brežice ob Savi.

ŽAGA

z enim ali dvema polnojarmenikoma z bogato okolico na lesu se kupi ali vzame v najem za daljšo dobo. Tudi soudneležna ni izkuščena. Cenjene ponudbe pod "Štokovnjak" na upravo Slov. Naroda. 5209

Kopalne kostume

in hlače, bluze, športne in promenadne, kmečke (dirndl) obleke, športne srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka: priporoča po najnižjih cenah F. in I. Gorščar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29. 5282

Lepota

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozko razumno nego lepote dosegati. Tisočna pripomjanja so dospela od vseh deli sveta: lekarnar Feilera:

"ELSA" 1111no milno milo blago, najfinješi "milo lepote" 4 kosti z zamotom in poštnino 120 K.

"ELSA" ehrenza pomada

strani vsako nečistost kože sončne pogoje, nabore, itd., naredi kožo mehko rožnato belo in čisto; 2 porcelan. lončka z omotom in poštnino 80 kron.

"ELSA" Tanohibna pomada za rast las

krepi kože glave, preprečuje izpadanje, lomljene in cepanje las, zaprečuje pruhu preraz osvetlost itd. 2 porcelanaste lončke z

Izvežbana kuharica

se tako sprejme v večjo hišo. Ravnotem se sprejme sošarica proti dobi plači.
Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5325

Služba lovec!

Za večje leolvje na Dolenjskem (Kranjsko) se išče v vseh panogah lova izvežben logar, ki je že služil pri kakih gradiščih. Prosto stanovanje, potrebnega oblike in obtev, streljina in 600 Din mesečne plače. Odvetnik dr. Ivan Lovrenčič, Ljubljana. 5327

Prvovrstna**PUCH - KOLESА**

pnevmatike in vse potrebštine

kupite našenje pri tvrdki

IGN. VOK.Specjalna trgovina sivalnih
strojev in koles
Ljubljana, Sedna ul. št. 7.**Proda se**

veliko gospodarsko poslopje, obstoječe iz dveh hiš z lepimi stanovanji in vsemi pritiklinami; je tudi nekaj vrta in konjski hlev; zelo pripravno za vsakovrstno obrt. Trgovina in skladisče takoj na razpologo. Oddaljeno 10 minut od Ljubljane. Poizve se v upravnosti „Slov. Naroda“.

5287

Dva mlada kvalificirana uradnika

sprejme v stalno službo in s pravico do pokojnine domača zavorovalnica v Ljubljani. Ponudbe na Ljubljana, poštni predel 136.

Izvozna tvrdka za različni les in oglje
z lastnim transitnim skladisčem v Trstu

prevzema proti jasno ugodnim pogojem zastopstva, morebitne komisijске poljilke in pomorsko odpravo v vseh plovnih smereh.

Rene ponudbe na „Izvoz lesa“ na An. zavod Drago Bešjak, Ljubljana, Sedna ul. 5.

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Črešnjevec — Vrhlega od kilometra 1.400 — 3.650 na K 1,100.000 — proračunjem dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapovedajoče ponudbe z napovedbo pousta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predlože do 24. julija t. l. ob 12. uri opoldne podpisemu okranjemu zastopu.

Ponudbe (pravilno kolekovane) je dospolati zapečetene z napisom „Ponudba za prevzetje gradbe okrajne ceste Črešnjevec-Vrhloga“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebinu in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Okrajni zastop si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavni pogoji so v pisarni okrajnega zastopa na ogled.

Okrajni zastop v Slovenski Bistrici, 11. julija 1922.

Vladal komisar.

Vojne nabavke.

Na osnovi naredjenja Upravnika Vojno Tehničkih Zavoda B. br. 8339 od 1. julija 1922. god. održaće se u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda na 20. juliju 1922. god. prva otetralna licitacija za nabavku niže izloženog materijala.

1700 kom. Dasaka čamovih polu srednjaka od 4 metra debeline, 3 cm. širine, 13—15 cm.

400 kom. Dasaka čamovih srednjaka od 4 metra debeline, 3 cm. širine, 23—25 cm.

1600 kom. Dasaka čamovih celara od 4 metra debeline, 27 mm. širine, 20—23 cm. druge vrste.

35 kom. Dasaka čamovih vratara od 4 metra debeline, 5 cm. širine, 28—30 cm.

1200 kom. Letava čamovih od 4 metra 4—5—2½ cm.

7000 kom. Letava čamovih od 4 metra 3—4—1½ cm.

350 kom. Štaflji čamovih za pates od 4 metra 8/8 cm.

170 kom. Greda hrastovih za pates od 4 metra 12/12 cm.

Daske čamove; da su označenih dimenzija, da su zdrave, bez velikih prskotina i ispadajućih čvorova i da nisu vitoperne, da su suve.

Letve čamove; da su označenih dimenzija, da su zdrave, i bez čvorova.

Štefne čamove; da su označenih dimenzija, da su prosuve, prave, da nisu vitoperne i da nemaju velikih prskotina.

Grede hrastove; da su označenih dimenzija, da su prave, zdrave, prosuve i da nemaju velikih prskotina.

Kaucija se polaže u gotovom novcu ili državnim garantovanim hartijama od vrednosti i to: domaći 5%, a strani državljanji 10% od celokupne ponujene sume, ista se polaže označenog dana sa ofertom komisiji.

Oferti se podnose na blanketu sa utisnutom markom od 20 dinara označenog dana od 10—11 časova.

Cene pojedince i ukupnu sumu ispisati brojevima i slovima.

Oferiti se podnose u zatvorenom i zapečaćenom zavodu na adresu Upravnika Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda u Kragujevcu. — Oferat za Daske.

Isporuka franko magacin Vojno Tehničkih Zavoda.

Rok isporuke 45 dana od dana saopštenja isporuke.

Bliži uslovi mogu se videti u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda svakog dana za vreme kancelariskog rada.

Nadmotači treba da imaju svedočanstva odnosno uverenje i legitimacije o sposobnosti i podobnosti ove isporuke potvrđeno od nadležne vlasti koje će pokazati komisiji na dan licitacije.

iz kancelarije Tehničkog Slagališta Tehničkih Zavoda SLB. 6742.
od 8. Julija 1922. god.

Jugoslavenski Lloyd A. D.
Beograd, Brankova ul. 12

Telegr. adresa: FORTEX.

Telefon 16-32

Lifiruje i postavlja:

ELEKTRIČNE CENTRALE
CENTRALNA GREJANJAsanitetska postrojenja
kupatila (Körting, Hannover)

MLINOVE (Kapler, Berlin)

VODOVODE, FABRIČKA POSTROJENJA

DISELOVE MOTORE, na sesalni plin

postrojenja (fabrikat Körting), elek-

trične mašine (fabrikat Maffei-Schwarz-

kopff i sve druge mašine, po ori-

ginalnim fabričkim cenama. —

Sopstveno stovarište tehničkog materijala.
Sopstvena fabrikacija u BeograduPredračuni, sva obaveštenja i poseta naših
zastupnika vesi se besplatno.

Lastnina je tisk »Narodna tiskarna.«

Jugoslovanska banka d. d.

Deln. glavn. K 200.000.000 — Centrala v Osijeku. Rezerve K 50.000.000

Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Rupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše. Obrestuje vloge na hranilne knjižice in za tekoči račun po načini obrestni meri.

KOLESA
avtomobili, deli in oprema,
pnevmatika

na drobno
na dobelo
J. GOREC
Ljubljana, Gospodarska c. 14.
Garaza. Belavlica

Šivači strojevi

i sve sastojne dijelove

S. AD. ENGEL, Subotica, Jelačićeva ulica broj 2.
Preprodavaoci neka bezuvjetno traže cijenik.

4822

POZOR!Potnikom, pridošelcem in tuječem!
,GRAND HOTEL PETROGRAD'

(onstran železničke postaje)

Wilsonov trg 115, BEOGRAD. — Telefon 22-13.

Otvoren 5. julija t. l. Hotel je moderno urejen, ima 120 elegantno opremljenih sob ter v vsaki sobi topla in hladna voda. Hotel razpolaga s kopelmi, saloni, separaji in vsem confortom Parne kurjave ter električna razsvetljava. Restauracija in kavarna razpolagata z izborno jedjo in pižjo; prvorazredna francoska in srbska kuhinja. Cene solidne. Postrežba bira in točna.

Ravnateljstvo.

GARANTIRANO REPARIRANI
Lokomobili

VRUĆA PARA / HEISSDAMPF /
ZASICENA PARA / SATTDAMPF /
ZA SVAKI EFEKAT /
ZA SVAKO GORILO /

BRUDER FISCHER
TVORNICA STROJEVA
WIEN III. EASANG. 38.
BRZOJAVI: LOKOMOBIL FISCHER

WOLF-LANZ-HOTHER PROMPTNA ODPREMA

Stacionarne vročeparne lokomobile Verbund

Wolf	1911 HTC 1	20/42 HP.
	1919 TK 2	30/45
	1907 HTC 2	28/54
	1916 TK 3	38/57
	1911 PC 5	55/82
	1907 HCCO	62/80
	1903 HCC 1	72/100
	1905 HCC 2	100/130
	1909 THC 2	95/150
	1908 HCC 3a	145/195
	1908 HCC 4	160/215
	1908 CSA	300/385
	1916 DCA	50/70
	1911 DCC	75/100
	1905 HV 70	95/125
	1910 NVC 4	110/135
	1919 NTC 2	100/140
	1909 V 19	112/141
	1907 V 27	260/330

Stacionarne vročeparne lokomobile na visoki pritisak

Wolf	1906 OHF 1	12/22 HP.
	1907 OHF 3	18/30
	1907 PHF 3	18/30
	1917 AHF 4	26/48
	1921 AHF 6	45/75
	1921 AHF 7	53/90
	1921 AHF 8	70/110

Lanz 1917 AP 20/32

Stacionarne vročeparne lokomobile Verbund

Lanz	1900 CRO	100/150 HP.
	1902 CRM	105/180 "

Stacionarne vročeparne lokomobile na visoki pritisak

Badenia	1906 EH	10/17 HP.
Lanz	1902 GFA	13/2
Badenia	1906 HEA	16/28
Lanz	1908 ZAH	18/35
	1-01 RAE	24/39
	1905 ZGH	